

DIŞ PAYDAŞ RAPORU

(Mezun, Akademisyen, Sektör Temsilcileri Odak Grup Görüşmesi)

2 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacık Güney Yerleşkesinde yüz yüze ve çevrimiçi olarak gerçekleşen Dış Paydaş Toplantısı Enstitü Müdür, Müdür Yardımcıları ve Enstitü Sekreteri ile mezun, enstitüyle ilişkili farklı kurumlarda görev yapan akademisyenler ve sektör temsilcileri olmak üzere toplam 30 katılımcıyla gerçekleştirilmiştir. Dr. Öğr. Üyesi Pınar DOĞAN moderatörlüğünde gerçekleşen görüşme, yaklaşık iki saat sürmüştür. Toplantıda enstitü yönetsel ve kalite süreçlerine ilişkin (enstitünün mevcut durumu, araştırma ve geliştirmeye ilişkin yapılan çalışmalar, iyileştirme alanları ve akreditasyon süreci) bilgilendirmelerin yapılmasının ardından, paydaşlarının katılımıyla enstitünün SWOT analizi gerçekleştirilmiştir. Toplantı kapsamında ayrıca kalitenin kültürünün ve akademik faaliyetlerin iyileştirilmesi ile topluma katkının görünürlüğünün artırılmasına ilişkin görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan odak grup görüşmesi sırasında elde edilen bilgiler ışığında temel başlıklarda görüşler derlenmiştir.

SWOT Analizi

Güçlü yönleri: Dış paydaşlardan elde edilen geri bildirimler, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün birçok açıdan güçlü bir kurumsal yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Paydaşlar;

- Üniversitenin kalite kültürünü içselleştirmiş olması
- Lisans programlarında yüksek akreditasyon oranlarına ulaşılması
- Sağlık alanında köklü ve derin bir kurumsal deneyime sahip olunması
- Donanımlı araştırma altyapısı ve multidisipliner çalışmalara olanak tanıyan akademik kadro ile fiziksel olanaklar
- Enstitünün tercih edilen bir yükseköğretim kurumu olması
- Eğitim-öğretim süreçlerinde eğitici eğitimlerine önem verilmesi
- Ölçme ve değerlendirme yöntemlerindeki çeşitlilik ve öğrenme merkezli çağdaş eğitim yaklaşımlarının kullanılması
- Enstitünün sürdürülebilir kalite ve sürekli iyileştirme anlayışıyla güçlü bir akademik ortam sunması dikkat çeken güçlü yönler arasında yer almaktadır.

A 1: *"Kalite güvencesi sistemlerinin etkin uygulanması için gayret gösterilmesi ve Medipol akademi gibi alt yapının oluşturularak eğitici eğitimlerine verilen önem, eğitim-öğretim süreçlerinde sürekli gelişimi mümkün kılıyor."*

M 1: *"Yüksek lisansta aldığım eğitim sayesinde hem teorik bilgim hem de araştırma becerilerim güçlendi; farklı bir bakış açısıyla donatılmış olmak mesleki hayatımda bana büyük avantaj sağladı."*

ST 1: *"Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden mezun olan adaylar, araştırma altyapısına hakimiyetleri ve uygulama becerileriyle sektörde dikkat çekiyor; bu da kurumun eğitim kalitesinin bir yansımasıdır."*

Zayıf yönleri: Dış paydaşların değerlendirmeleri, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün bazı alanlarda gelişim fırsatları barındırdığını ortaya koymaktadır.

- Uluslararasılaşma stratejilerinin etkin kullanılmaması
- Öğrenci değişim programlarından yararlanma oranlarının yetersiz olması
- Tezlerin bilimsel yayına dönüşme oranı ile tez öncesi yayın üretme performansının yetersizliği
- Enstitü adresli yayın oranlarının yetersizliği
- Bilimsel ve sosyal etkinliklerin azlığı
- Program bazlı mezun izleme faaliyetlerinin sistematik biçimde yürütülmesi
- Eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik teşviklerin yetersizliği
- Toplumsal katkı faaliyetlerinin yetersizliği
- Oryantasyon eğitimlerinin tüm programlara yaygınlaştırılmamış olması da eğitim kalitesini dolaylı yoldan etkileyen diğer zayıf yönler arasında yer almaktadır. Bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, enstitünün ulusal ve uluslararası düzeyde daha güçlü bir konuma ulaşmasını sağlayacaktır.

A 2: *"Tezlerin yayınlara dönüşmesini teşvik edecek yapısal ve akademik desteklerin artırılması, hem öğrencilerimizin bilimsel üretkenliğini hem de enstitü görünürliğini güçlendirecektir."*

ST 2: "Üniversiteyle iş birliğimizde, öğrencilerin uluslararası deneyim kazanması ve mezunların sektördeki takibinin daha sistematik yapılması, insan kaynağının niteliğini artıracaktır."

Fırsatlar: Sağlık Bilimleri Enstitüsü açısından önümüzdeki dönemde önemli fırsatlar barındıran gelişmeler söz konusudur.

- Toplumda sağlık hizmetlerine olan ihtiyacın artması,
- Uluslararası araştırma fonlarına erişim olanaklarının genişlemesi,
- Sağlık turizmi ve AR-GE alanlarında ülke çapında artan yatırımlar
- Üniversite-sanayi iş birlikleri ve disiplinler arası araştırmalar için fırsatlar yeni kapılar açmakta; bu da enstitünün bilgi üretme ve çözüm geliştirme kapasitesini stratejik biçimde güçlendirmektedir.

Tehditler: Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün gelişimini etkileyebilecek bazı dış tehdit unsurları da bulunmaktadır.

- İstanbul'daki diğer sağlık bilimleri enstitüleriyle yaşanan rekabetin artması,
- Mezunlara sistematik biçimde ulaşmakta yaşanan zorluklar,
- Öğrenim ücretlerinde yaşanan artışlar,
- Öğrenci sayısının fazla olması,
- Öğretim elemanlarının lisans ve lisansüstü eğitim sorumluluklarını birlikte yürütürken karşılaştıkları iş yükünün fazla olması eğitim kalitesini sürdürülebilir kılma açısından tehdit oluşturmaktadır.

A 3: "Kurumsal ve ulusal araştırma fonlarına erişim imkanlarının artması, disiplinler arası projeler geliştirmek ve uluslararası görünürlüğü artırmak için önemli bir fırsat sunuyor."

A 4: "Hem lisans hem de lisansüstü programlara aynı anda eğitim vermek, akademik kadro için ciddi bir iş yükü yaratır; bu durum lisansüstü öğrencilere ayrılacak zamanı sınırlayabiliyor. Öğretim elemanlarının ödüllendirilmesi gibi teşvik mekanizmaları düşünülebilir"

M 2: "Sağlık alanında artan toplumsal ihtiyaçlar, bizlerin daha görünür roller üstlenmesine olanak tanıyor; bu da bizim eğitimimizin ne kadar değerli olduğunu gösteriyor."

M 3: "Mezun olduktan sonra enstitüyle iletişim kurmakta zorlandım; mezun izleme sistemlerinin daha düzenli işlemesi hem biz mezunlar hem de kurum açısından çok faydalı olurdu."

ST 2: "İstanbul Medipol üniversitesi gelişmiş bir sağlık alt yapısı üzerine kurulmuş bir üniversite ancak İstanbul'daki çok sayıda sağlık enstitüsüyle yaşanan yoğun rekabet ortamı, özellikle nitelikli öğrenci ve akademik iş birlikleri açısından kurumlar üzerinde baskı oluşturuyor."

ST 2: "Sağlık turizmi, sağlıklı beslenme ve AR-GE alanlarındaki büyüme, üniversitelerle ortak projeler yapma ve nitelikli insan kaynağına ulaşma açısından sektörümüz için büyük bir avantaj sağlıyor."

Eğitim öğretim faaliyetlerinin iyileştirilmesi: Eğitim-öğretim faaliyetlerinin niteliğini artırmaya yönelik olarak çeşitli iyileştirme alanları belirlenmiştir. Öğrencilerin akademik ve mesleki gelişimlerini daha etkin destekleyebilmek için danışmanlık sisteminin güçlendirilmesi öncelikli hedefler arasındadır. Araştırma ve tez süreçlerinin daha sistematik ve verimli yürütülmesi, hem bilimsel çıktıların kalitesini artıracak hem de öğrencilerin süreç yönetim becerilerini geliştirecektir. Ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin çeşitlendirilmesi ve kalite güvencesine uygun hale getirilmesi ise öğrenme çıktılarını daha doğru değerlendirmeye olanak tanıyacaktır. Dijitalleşme ve teknolojik araçların eğitim süreçlerine entegrasyonu ile hem öğrenci hem de öğretim elemanları için daha esnek ve erişilebilir bir öğrenme ortamı sunulması hedeflenmektedir. Akademik personelin sürekli mesleki gelişimi teşvik edilerek eğitim kalitesinin sürdürülebilirliği sağlanacaktır. Karar alma süreçlerine iç ve dış paydaşların etkin katılımının sağlanması, programların ihtiyaçlara duyarlı şekilde güncellenmesini destekleyecektir. Ayrıca mezun izleme ve geribildirim süreçlerinin yapılandırılması, programların etkililiğini değerlendirmeye katkı sunacak; uluslararasılaşma kapsamında yürütülecek faaliyetler ve program içeriklerinin güncellenmesi de enstitünün küresel rekabetteki konumunu güçlendirecektir.

A 1: "Mezun izlemi için mezun e-posta adresi oluşturularak web sayfasına eklenebilir. Mezunlarımıza "Bize buradan ulaşabilirsiniz" gibi bir bilgilendirme yapılabilir."

A 5: "Araştırma ve tez süreçlerinin sistematik ve disiplinli yürütülmesi, bilimsel kalitenin yükselmesine doğrudan katkı sağlıyor. Bu işbirliği baştan sağlıklı kurulabilirse tezlerin yayına dönüşmesi de desteklenmiş olur."

A 6: “Eğitimde dijitalleşme ve teknolojik araçların entegrasyonu, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırıyor ve modern akademik standartlara uyumu kolaylaştırıyor. Yapay zeka ve buna ilişkin eğitimlerin artık müfredata entegrasyonu gerekli diye düşünüyorum. Bu hem yazım sürecinde öğrenciyi destekler hem de zaman kazandırır”

A 7: “Hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin verimini arttırmak için teşvik edici ve ödüllendirici bir sistemin kurulması gerekir.”

A 8: “Öğrencilerin lisansüstü eğitimde ders yükünün azaltılarak araştırma ve geliştirme faaliyetlerine harcadığı zamanın arttırılması önceliklendirilmelidir.”

M 1: “Öğrenciler artık eğitim öğretimin her aşamasında yapay zekayı kullanıyor. Bu nedenle literatür tarama, etkili bilimsel yazım süreci gibi aşamalarda etkili yapay zeka uygulamaları hakkında bilgilendirici eğitimler verilebilir. Eğitimcilerin de öğrencileri değerlendirmek ve denetlemek için yapay zekaya kullanımına ilişkin becerilerinin arttırılması gerekir. Diğer taraftan yapay zekanın etik kullanımına ilişkin de bilgilendirmeler yapılabilir.”

M 3: “Mezun izleminin eksikliklerinin olduğunu düşünüyorum. Geri bildirim süreçleri yapılandırılabilirse, aldığımız eğitimin sektörle daha uyumlu olması sağlanabilir. Bu da mezunlar olarak iş hayatında daha hazır olmamızı mümkün kılar.”

M 4: “Enstitüde aldığım eğitim sürecinde danışmanımla yakın çalışma fırsatı bulmam tezimi daha verimli tamamlamamı sağladı.”

M 5: “Öğrencilerin akademik okuma ve yazma becerilerinin arttırılması için ders ya da atölye çalışmalarının yapılması gerektiğini düşünüyorum.”

ST 3: “Programların güncel sektör ihtiyaçlarına duyarlı şekilde güncellenmesi, mezunların iş hayatına daha hızlı adaptasyonunu sağlıyor. Bu da bizim açımızdan nitelikli iş gücü bulmayı kolaylaştırıyor. Özellikle insana doğrudan dokunan Beslenme Diyetetik gibi alanlarda güzel işbirlikleri yapılabilir”

ST 4: “Paydaşlar olarak iyileştirme çalışmalarında fikrimizi almanız çok güzel. Karar alma süreçlerine etkin katılımımız, sektördeki gelişmelerin eğitim müfredatına yansımaları mümkün

kılabilir. Böylece mezunlar iş dünyasının taleplerine hazır bir şekilde mezun olur ve istihdam edilmeleri kolaylaşır.”

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin İyileştirilmesi: Araştırma faaliyetlerinin kalitesini ve etkinliğini artırmak amacıyla kapsamlı iyileştirme alanları belirlenmiştir. Öncelikle enstitü bünyesinde akademisyen ve öğrenciler arasında araştırma kültürünün geliştirilmesi, hem akademik hem de uygulamalı çalışmalarda verimliliği yükseltecektir. Tezlerin kalitesinin artırılması ve yayın sayısının çoğaltılması ile enstitü adresli yayınların görünürlüğünün sağlanması bilimsel üretkenliği artırmaya katkı sağlar. Ayrıca, Ar-Ge fon kaynaklarına erişimin artırılması, konuyla ilgili bilgilendirme çalışmaların yapılması ve araştırma altyapısının güçlendirilmesi, projelerin sürdürülebilirliğini ve kapsamını genişletecektir. Paydaşların konuyla ilgili geribildirimleri, iş birliklerinin güçlendirilmesi, disiplinlerarası ve sektörel bağlantıları derinleştirerek araştırma çıktılarının kalitesini yükseltebileceğini ifade etmektedir. Araştırma sonuçlarının yayın dışında etkin bir şekilde duyurulması bülten gibi duyuru mekanizmalarının oluşturulması teşvik edilerek bilginin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Doktora düzeyinde özgün hedeflerin belirlenmesi, nitelikli araştırmacı yetiştirilmesine katkıda bulunacaktır. Son olarak, veriye dayalı yönetim ve denetim süreçleriyle araştırma faaliyetlerinin etkinliği ve şeffaflığı artırılabilir.

A 1: *“Özellikle yüksek lisansta öğrencilerin yayın sürecinde teşvik edilebilmesi için savunma öncesi tezin makale formatında teslim edilme zorunluluğu getirilebilir. Bu durum enstitü adresli yayınların sayısında artış yapabilir ve öğrencilerin bilimsel araştırma yazma becerisine bir itici güç olabilir. Diğer taraftan BAP desteği alan projelerde öğretim üyesini de güdüleyici olması açısından yayın şartı proje kabul kriterlerinden olabilir.”*

A 8: *“Yüksek lisans tezlerinin yayına dönüşmesindeki en önemli katkı BAP tarafından proje desteği sağlanması ve dergi masraflarının karşılanması olacaktır. Diğer taraftan enstitü adresli yayınlarda öğrencilerin yayınında afilyasyon olarak hem fakültelerini hem de enstitüyü göstermelerini istiyoruz. Bunu uygulayabilirsiniz. Bu biz de önemli bir katkı sağladı.”*

A 9: *“Üniversite bünyesinde çok sayıda araştırma merkeziniz var. Güçlü araştırma altyapısı ve veriye dayalı yönetim anlayışı, hem yürüttüğümüz projelerin kalitesini artırır hem de sürdürülebilir akademik başarıyı destekler.”*

A 10: “Öğrenci-danışman bağının ve iş birliğinin arttırılması kaliteli ve nitelikli yayın çıktısı için önemli bir adım olmaktadır. Diğer taraftan akademik okuma yazma gibi eğitimlerin lisans programlarından itibaren sunulması daha doğru bir adım olacaktır. Enstitü adresli yayınların izleminde öğrenciler de sürece dahil edilebilir. Yayına ilişkin bilgiler doğrudan bilgi kaynağı olabilir.”

M 5: “Yüksek lisans sürecimde araştırma planlama ve yürütme sürecinde çok katkı sağladı. Böylece tez çalışmamın yayına hazırlanması ve dergi süreçlerini takip edebilmemde büyük katkı sağladı.”

ST 4: “Üniversitelerle işbirliği yapıyoruz. Bu kapsamda sizin üniversitenizden mezunlar da gerek staj gerekse istihdam anlamında çalışıyoruz. Bir araştırma ve sağlıklı yaşam merkezimiz var. Kurumuzdan gelen arkadaşların bu açıdan çok donanımlı olduğunu görüyoruz. Ancak proje geliştirme açısından da biraz daha donanımlarını arttırmak iyi olur.”

ST 5: “Üniversite-sanayi işbirliklerinin artması ve Ar-Ge fonlarına erişimin kolaylaştırılması gereklidir. Böylece hem nitelikli araştırmalar artacak hem de sektöre uygulanabilir çözümler üreten projelerin çoğalmasını sağlayacaktır.”

ST 6: “Sahada insanlarla ilk teması kuran kişiler biz olduğumuz için öncelikli konuları belirleme konusunda önemli bir fırsat sahibiyiz. Bu nedenle tez ve projelerin belirlenmesinde iş birliği kurmamız toplumun gereksinim duyduğu konulara çare üretmek açısından faydalı olabilir.”

Toplumsal Katkı Faaliyetlerinin İyileştirilmesi: Paydaşların geri bildirimleri doğrultusunda toplumla etkileşimi güçlendirecek ve sosyal sorumluluk bilincini pekiştirecek çeşitli alanlarda iyileştirmeler öne çıkmıştır. Özellikle **eğitim ve farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması**, toplumun sağlık okuryazarlığını artırma açısından önemli bulunmuştur. **Koruyucu sağlık hizmetlerine verilen destek**, toplum temelli önleyici yaklaşımların güçlenmesine katkı sağlamaktadır. **Danışmanlık ve destek hizmetlerinin genişletilmesi**, özellikle kırılgan gruplara yönelik hizmetlerin kapsayıcılığını artırmaktadır. **Toplum tabanlı araştırmaların teşvik edilmesi**, yerel ihtiyaçlara özgü, somut ve uygulanabilir sonuçların elde edilmesine olanak tanımaktadır. **Sosyal sorumluluk projelerine öğrencilerin aktif katılımı**, paydaşlar tarafından hem toplumsal katkı hem de öğrenci gelişimi açısından çok kıymetli bulunmuştur. **Mezunlar**

aracılığıyla sürdürülen iş birlikleri, sahadan gelen deneyimlerin eğitim ve hizmet süreçlerine yansımaları mümkün kılmaktadır. Ayrıca, **sürekli eğitim programlarının** çeşitlendirilmesi, profesyonel gelişimi desteklerken topluma açık öğrenme olanaklarını da artırmaktadır.

A1: “*Toplumsal katkı süreci için bir bülten çıkarabilirsiniz ve web sayfa duyuruları oluşturabilirsiniz. Diğer taraftan çok öğrencinin var. Onların içinde olduğu bir günlük bir etkinlik planlayabilirsiniz.*”

A 5: “*Ebelik, hemşirelik, sosyal pediatri gibi bir çok alanda koruyucu sağlık hizmetlerine yönelik danışmanlık ve araştırma faaliyetlerinin artması, akademik çalışmaların toplumsal etki düzeyini güçlendirir.*”

A 11: “*Öğrencilerin sosyal sorumluluk projelerine katılımı, hem akademik öğrenmeyi zenginleştiriyor hem de toplumsal farkındalığı artırıyor. Bu sebeple öğrencilerin teşvik edilmesi sağlanabilir.*”

M 6: “*Toplum tabanlı tez hazırladığımı düşünüyorum ama bunun toplumsal katkı yönünü nasıl göstereceğimi bilemiyorum. Bu süreçle ilgili yönlendirmeye ve bir çerçeveye ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Böylece mezuniyet sonrası sahada daha bilinçli ve duyarlı bir sağlık profesyoneli olarak çalışabilirim.*”

M 8: “*Sürekli eğitim merkezine ilişkin programlarının mezunlara da açık hale gelmesi, mesleki bilgilerimi güncel tutmama büyük katkı sağlıyor.*”

ST 3: “*Üniversite tarafından sunulan danışmanlık ve sürekli eğitim hizmetlerinin topluma açılması, sektör çalışanlarının da gelişimine doğrudan katkı sunuyor.*”

ST 4: “*Sağlıklı beslenme ve sağlığın takibi anlamında toplumun bilgilendirilmesi açısından çok güzel iş birlikleri yapabiliriz. Enstitünün bu konuyla ilgili görünürlüğünü arttırmak için yarışma ve ödül programlarına başvurabilirsiniz.*”

ST 7: “*Toplumla iç içe yürütülen uygulamalar, mezunların sadece teknik bilgi değil, aynı zamanda güçlü bir sosyal sorumluluk bilinciyle mezun olmalarını sağlar. Biz de sektörde kurumsal olarak*

topluma katkı vermeye çalışıyoruz. Bu konuda ortak çalışmalar da bulunmak sürecin etkisini büyütebilir.”

Katılımcıların Görüşleri

Mezun Görüşleri: Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün iyileştirme çalışmalarına yönelik olarak yürütülen paydaş analizinde; eğitim-öğretim faaliyetlerinin sektörel ihtiyaçlarla ne ölçüde örtüştüğü, programların mezunlara kazandırdığı güçlü yönler ve gelişim alanlarına ilişkin beklentiler dikkatle değerlendirilmiştir. Paydaşların büyük bölümü, programların teorik altyapısının sağlam olduğunu, ancak uygulamalı becerilerin geliştirilmesine yönelik daha fazla olanak sunulması gerektiğini ifade etmiştir. Mezunlar, lisansüstü eğitimin iş bulma sürecine olumlu katkı sağladığını; özellikle uzmanlaşma, akademik kariyere yönelme ve sektörde farklılaşma açısından avantaj sunduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte, lisansüstü eğitimin araştırma becerileri üzerinde önemli bir etki yarattığı ancak öğrencilerin **bilimsel proje geliştirme, veri analizi ve raporlama konularında yetkinlik kazandıracak aktivitelere** gereksinim duyduğu vurgulanmıştır. Mezuniyet sonrası **enstitü ile iletişimin sürdürülebilir** biçimde güçlendirilmesi, hem **mezun takip sistemlerinin işlerliğini artırmak** hem de mezun katkısını daha sistematik hale getirmek açısından önemli bir gelişim alanı olarak öne çıkmıştır. Bu doğrultuda, mezunlarla düzenli etkileşim kurabilecek **dijital platformlar ve sürekli iletişim mekanizmalarının** oluşturulması önerilmiştir.

Akademisyen Görüşleri: Akademisyenlerin görüşlerine göre, yüksek lisans ve doktora tezlerinin **özgünlüğünün artırılması**, enstitünün akademik profilini güçlendirecek temel unsurlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Tezlerin **bilimsel yayına dönüştürülmesi sürecinde** ise öğrencilere daha sistematik destek verilmesinin, hem yayın sayısını hem de akademik görünürlüğü artıracağı vurgulanmıştır. **Danışman-öğrenci ilişkisinin güçlendirilmesi**, sadece akademik başarıyı değil, öğrencinin mesleki ve bireysel gelişimini de olumlu yönde etkileyecektir. **Eğitim süreçlerinin izlenmesi ve sürekli iyileştirme uygulamalarının** aktif şekilde yürütülmesi, program kalitesinin sürdürülebilirliğini sağlamada kritik görülmektedir. Ayrıca, öğrencilerin **araştırma becerilerinin erken dönemde desteklenmesi** gerektiği; bu sayede bilimsel üretkenliğin lisansüstü eğitim

sürecine daha erken entegre edilebileceği belirtilmiştir. **Enstitü adresli yayınların artırılması, kurumsal aidiyetin güçlenmesini ve akademik çıktılarının görünürlüğünü destekleyecektir.** Akademisyenler, enstitüde yürütülen **kalite güvence uygulamalarının temel düzeyde işlediğini,** ancak izleme ve değerlendirme süreçlerinin daha veri temelli ve dinamik hale getirilmesinin faydalı olacağını belirtmiştir. Son olarak, **uluslararası yayın, proje ve değişim programlarına katılımın artırılmasının,** hem öğrenci hem de öğretim elemanı düzeyinde uluslararasılaşma hedeflerine önemli katkı sunacağı ifade edilmiştir.

Sektör Temsilcilerinin Görüşleri: Sektör temsilcilerinin geri bildirimlerine göre, mezunların genel yeterlilik düzeyi memnuniyet verici olmakla birlikte, bazı alanlarda **sektörün güncel beklentileriyle tam uyum sağlanamadığı** ifade edilmiştir. Özellikle analitik düşünme, problem çözme, dijital okuryazarlık, iletişim becerileri ve takım çalışmasına yatkınlık gibi **uygulamaya dönük beceri ve yetkinliklerin** daha da geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Temsilciler, **üniversite-sektör iş birliğinin** yapılandırılmış ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasının hem eğitim hem de istihdam açısından kritik olduğunu vurgulamış; bu iş birliğinin staj programları, saha temelli araştırmalar, sektörden mentorluk desteği ve ortak proje geliştirme gibi alanlarda derinleştirilmesini önermiştir. Ayrıca, güçlü ve etkili bir iş birliği için **karşılıklı ihtiyaç analizlerinin düzenli yapılması,** iletişim kanallarının güçlendirilmesi ve sektörün eğitim süreçlerine daha aktif şekilde dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu tür bütünleşik yaklaşımların, mezunların işe uyum süresini kısaltacağı ve sektörün nitelikli insan kaynağı ihtiyacına daha etkili cevap vereceği belirtilmiştir.